Nivelul de încredere al directorilor de companii de la nivel global crește în pofida noilor riscuri și incertitudini

- *Încrederea în capacitatea de dezvoltare a companiilor este în creștere*
- *Cincizeci şi doi la sută dintre directorii executivi intenționează să crească numărul de personal*
- *Preocupările cu privire la gradul de reglementare și lipsa abilităților cheie au atins niveluri record*
- *Liderii de afaceri consideră că globalizarea a reușit să rezolve într-o foarte mică măsură problema inegalității veniturilor*
- *Încrederea directorilor generali din România în perspectivele de creştere ale companiilor lor din acest an este la al treilea cel mai ridicat nivel înregistrat la nivel global.*

Cu toate că directorii de companii din întreaga lume au numeroase motive de îngrijorare în anul ce urmează, încrederea lor în perspectivele de creștere ale companiilor pe care le conduc, cât și în cele ale economiei mondiale este din nou în creștere.

Așa cum se arată în cea de-a 20-a ediție a raportului anual PwC Global CEO Survey, 38% dintre directorii executivi (față de 35% în 2016) sunt foarte încrezători în perspectivele de creștere ale companiei lor în următoarele 12 luni, iar 29% (față de 27% în 2016) sunt de părere că creșterea economică globală se va accelera în 2017.

Rezultatele raportului lansat în cadrul Forumului Economic Mondial de la Davos, Elveția, arată că, în pofida optimismului manifestat în rândul liderilor de afaceri, nivelul lor de îngrijorare cu privire la incertitudinea economică (82%), supra-reglementarea (80%), şi lipsa abilităților cheie (77%) rămâne foarte ridicat. De asemenea, preocupările cu privire la nivelului protecționismului sunt în creștere, 59% dintre directorii executivi își fac griji în privința protecționismului, ajungând până la 64% în Statele Unite și Mexic.

Deși liderii executivi consideră ca fiind benefice efectele globalizării asupra liberei circulații a capitalurilor, bunurilor, și persoanelor, aceștia pun la îndoială capacitatea procesului de globalizare de a reduce decalajul dintre cei bogați şi săraci sau de a atenua problema schimbărilor climatice. Aceste rezultate sunt în contradicție cu cele din primul raport PwC Global CEO Survey, realizat în 1998, când directorii de companii erau optimiști cu privire la factorii globalizării.

"În ciuda unui an 2016 tumultos, nivelul de încredere al liderilor de afaceri se redresează – dar într-un ritm lent şi este încă la o distanță considerabilă față de nivelul din 2007. Totuși, se manifestă semne de optimism pe tot globul, inclusiv în Marea Britanie și SUA, unde, în ciuda previziunilor cu privire la potențiale crize în urma alegerii lui Trump și Brexit-ului, nivelul de încredere al executivilor în potențialul de creștere al companiei lor este în creștere față de 2016. Această stare de spirit se reflectă şi în alte zone de pe glob, mai mulți lideri de afaceri vizând SUA și Marea Britanie pentru investiții față de anul precedent", a declarat Bob Moritz, Global Chairman PwC.

"Cu toate că directorii sunt mai încrezători în potențialul de creștere al companiilor lor, următoarele trei preocupări sunt în fruntea listei lor de priorităţi în acest an: crearea unei strategii axate pe oameni și tehnologie care să creeze o forță

de muncă adaptată erei digitale; menținerea încrederii în companiile lor, într-o lume cu tot mai multe interacțiuni virtuale; și o implicare şi colaborare mai intensă cu comunitatea în care activează pentru a găsi soluții. Toate aceste subiecte sunt şi în fruntea agendei Forumului de la Davos", a adăugat Bob Moritz.

Încrederea în creșterea veniturilor sporește

Spre deosebire de anul trecut, încrederea directorilor în creșterea veniturilor anuale ale propriilor companii este în creștere în aproape fiecare țară din lume: cu directorii generali din India (71%), Brazilia, unde nivelul de încredere s-a dublat (57%), România (52%), Australia (43%) și Marea Britanie (41%) conducând în topul încrederii la nivel global. Acesta a crescut de asemenea cu 11 puncte în China, ajungând la 35%, cu 6 puncte în SUA, până la 39% și cu 3 puncte în Germania, până la 31%. În Elveția, nivelul de încredere s-a dublat, atingând 34%.

La polul opus se situează Spania, Mexic şi Japonia, unde nivelurile de încredere au scăzut, iar în Japonia s-a simțit cea mai dramatică scădere de la 28% în 2016 la 14% în ediţia recentă.

Atunci când sunt întrebaţi de strategiile care vor genera creşterea, mai mult de trei sferturi dintre liderii de afaceri (79%) se bazează pe creșterea organică în anul următor, în timp ce 41% planifică noi fuziuni şi achiziții şi aproximativ un sfert (23%) intenționează să-şi consolideze capacitatea de a inova pentru a putea profita de noile oportunități.

„Directorii generali ai companiilor din România sunt printre cei mai optimişti lideri de afaceri din lume, potrivit rezultatelor studiului PwC Global CEO Survey 2017. Aceasta pentru că România a înregistrat în ultimii ani ritmuri ridicate de creştere economică, peste media ţărilor din Uniunea Europeană, iar perspectivele pentru anii următori sunt

de asemenea pozitive, pe fondul continuării relaxării fiscale şi a creşterii susţinute a consumului. Cu toate acestea, pentru a păstra şi îmbunătăţi competitivitatea ţării este nevoie de menţinerea stabilităţii macroeconomice şi bugetare, de accelerarea ritmului reformelor structurale şi a investiţiilor atât de necesare în infrastructură", a declarat Ionuţ Simion, Country Managing Partner, PwC România.

Unde vor căuta liderii de afaceri creșterea economică

În cadrul primului raport PwC Global CEO Survey, piețele emergente, inclusiv China și India, erau considerate o investiție sigură. Însă, instabilitatea piețelor, exacerbată de volatilitatea monedelor, i-a determinat pe directorii de companii să se orienteze către o gamă mai variată de țări. Raportul de anul acesta arată că SUA, Germania şi Marea Britanie au devenit prioritare pentru investiții, iar entuziasmul executivilor de a investi în țări precum Brazilia, India, Rusia și Argentina s-a mai diminuat față de acum trei ani.

În privința perspectivelor de investiții, SUA, China, Germania, Marea Britanie şi Japonia sunt cele mai importante 5 țări pentru creșterea economică, Marea Britanie, crescând în popularitate ca destinație de investiţii în rândul liderilor de afaceri din SUA (+4%), China (+11%), Germania (+8%) și Elveția (+25%).

Shanghai, New York, Londra și Beijing, au fost de asemenea identificate ca fiind primele patru cele mai importante orașe din lume pentru perspectivele de creștere ale unei organizații în următoarele 12 luni.

Globalizarea

58% dintre liderii de afaceri consideră că a devenit mai greu de a echilibra efectele globalizării în contextul creşterii tendințelor protecționiste. Aceste preocupări nu se regăseau în primul raport PwC Global CEO Survey în care se menționa

faptul că “corporaţiile tipice globale se bucură de toată libertatea comercială de care au nevoie”.

În ultimii 20 de ani, directorii executivi au avut în mare parte o atitudine pozitivă asupra contribuției globalizării la libera circulație a capitalurilor, bunurilor și persoanelor. Cu toate acestea, respondenții sondajului din acest an sunt sceptici cu privire la reușita globalizării în a atenua schimbările climatice sau în a elimina decalajului dintre bogați și săraci. Acest punct de vedere este similar cu cel al publicului, rezultat dintr-un alt sondaj realizat de PwC în rândul a peste 5000 de persoane din 22 de țări.

Doar 38% dintre respondenți consideră că globalizarea a avut un impact în mare parte pozitiv asupra îmbunătățirii circulației capitalurilor, persoanelor, bunurilor și informației, în comparație cu 60% dintre directori. Aproape două treimi (64%) dintre aceștia cred că globalizarea a contribuit la crearea de locuri de muncă, spre deosebire de mai mult de trei sferturi dintre executivi (76%). Respondenții din publicul larg sunt, de asemenea, mai puțin convinși decât liderii de afaceri că globalizarea a creat, într-o mare măsură, o forță de muncă calificată și educată (29% dintre respondenți vs 37% dintre directori).

“Nemulțumirea publică are potențialul de a eroda încrederea care este necesară pentru a asigura o performanță pe termen lung. Adevărata provocare, nu este strategia pe care o vor adopta directorii de companii, ci este dată de necesitatea ca liderii de afaceri să aibă o relație mai profundă, bilaterală cu părțile interesate, clienții, angajații și societatea. Înțelegerea cauzei principale de nemulțumire este un prim pas esențial pentru a promova beneficiile pe care mediul privat le poate aduce societății. Sunt multe elemente în joc, dacă nu vom reuși să asigurăm o creștere globală incluzivă”, comentează Bob Moritz.

Tehnologie şi încredere

Directorii executivi sunt de părere că tehnologia este acum strâns legată de aspecte precum reputația, abilităţile și recrutarea, competiția și dezvoltarea unei companii. Aproape un sfert dintre aceștia cred că tehnologia va remodela complet concurența în industria lor, în următorii cinci ani (23%).

Într-o lume din ce în ce mai digitală, tehnologia a creat o nouă dinamică între companii și clienți, oferind beneficii enorme pentru ambele părți. Cu toate acestea, 69% dintre directori spun că este mai greu să câștige și să păstreze încrederea oamenilor în acest context și 87% cred că riscurile rezultate din utilizarea social media ar putea avea un impact negativ asupra nivelului de încredere în industria lor. 91% dintre executivi sunt de acord că problemele de etică şi confidențialitatea datelor ar putea influența încrederea oamenilor în organizațiile lor, în următorii cinci ani.

În urmă cu douăzeci de ani, încrederea nu era primordială pentru directorii executivi. În urmă cu 15 ani, doar 12% dintre directori considerau că încrederea publică în companii a scăzut foarte mult. Anul acesta, 58% se tem că lipsa de încredere în mediul de afaceri va afecta negativ creșterea companiei lor, față de 37% în 2013.

După ce s-au confruntat cu mai multe probleme legate de tehnologie şi securitatea datelor, nu este deloc surprinzător că directorii de companii consideră securitatea cibernetică, confidențialitatea datelor și marile schimbări din domeniul IT, drept principalele trei amenințări la adresa încrederii părților interesate.

“Directorii executivi se așteaptă să devină tot mai greu să mențină încrederea într-o era digitală. Însă avantajul competitiv îl vor avea cei cu cea mai mare capacitate de a transforma tehnologia în punctul lor forte, cumulat cu abilitatea de a relaționa cu părțile interesate şi de a construi o relație de durată, bazată pe încredere”, a adăugat Bob Moritz.

Abilități și recrutare

Îngrijorările cu privire la disponibilitatea anumitor competențe s-au dublat în ultimii 20 de ani (de la 31% în 1998 la 77% în 2017), capitalul uman fiind una dintre cele trei priorități pentru mediul de afaceri, iar diversitatea, incluziunea și mobilitatea forței de muncă, fiind printre strategiile folosite pentru a răspunde nevoii de competențe viitoare. Disponibilitatea competențelor este o preocupare pentru mai mult de trei sferturi (77%) dintre liderii de afaceri și este cea mai mare preocupare pentru executivii din Africa (80%) și Asia Pacific (82%).

Mai mult de jumătate dintre directori (52% vs 48% în 2016) au intenții de recrutare în următoarele 12 luni. Executivii din Regatul Unit (63%), China (60%), India (67%) și Canada (64%) au cele mai ambițioase planuri de recrutare. La nivelul industriilor, directori din domeniul managementul activelor (64%), serviciilor de sănătate (64%) și tehnologiei (59%), au cele mai ambițioase planuri de recrutare, iar directorii companiilor din sectorul public (32%), au cele mai puțin ambițioase intenții în acest sens.

În timp ce doar 16% dintre liderii de afaceri intervievați intenționează să reducă numărul total de personal, executivii sunt de părere că 80% dintre aceste locuri de muncă vor fi afectate într-o anumită măsură de utilizarea de noi tehnologii sau de automatizare. Liderii de afaceri din Canada (100%), SUA (95%), Germania (93%), Australia (92%) și Brazilia (91%), consideră că tehnologia va avea cel mai mare impact.

Mai mult de jumătate dintre lideri de afaceri intervievați (52%) explorează deja beneficiile modurilor în care oamenii și mașinile pot lucra împreună, și doi din cinci (39%) au în vedere impactul inteligenței artificiale asupra nevoii de competențe viitoare.

Dată fiind viteza schimbărilor tehnologice, nu este de mirare

că 70% dintre executivi consideră abilitățile ce țin de creativitate şi inovație, leadership şi inteligență emoțională drept cele mai valoroase competențe, dar şi cel mai dificil de recrutat. Competențele digitale şi cele „STEM" reprezintă o problemă de recrutare pentru mai mult de jumătate dintre liderii de afaceri.

"Directorii executivi sunt îngrijorați de faptul că penuria de competențe cheie va afecta potențialul de dezvoltare, relevanța și sustenabilitatea companiei lor. Cele mai apreciate sunt abilitățile „soft". Inovația şi abilitățile de relaționare nu pot fi codificate. De aceea, pentru a conduce către schimbarea de care executivii au nevoie – gândind cu atenție și acționând în consecință – este necesar un echilibru între tehnologie și abilitățile de neînlocuit ale oamenilor. Gestionarea așteptărilor părților interesate va contribui la consolidarea încrederii necesare pentru a supraviețui şi, mai mult decât atât , pentru a prospera. Concluzia este – prioritizarea elementul uman într-o lume tot mai virtuală va fi o condiție prealabilă pentru garantarea succesului în viitor", a conchis *Bob Moritz*.

Despre raport:

1. Acest studiu a fost efectuat între septembrie și decembrie 2016. 1379 directorii de companii din 79 de țări au răspuns la interviuri derulate fie on-line, prin poştă, față în față sau telefonic. 57% au lucrat în companii cu capital privat, 43% în societățile cotate la bursă. 36% au lucrat la companii cu venituri de peste 1 miliard $ PA; 38% între $ 101- $ 999 miliarde pe an; și 21%, cu venituri mai mici de 100 de milioane de $.
2. Creșterea încrederii: cele mai ridicate niveluri de încredere în creșterea veniturilor companiilor în următoarele 12 luni au fost înregistrate în anul 2007 – 52% dintre directorii executivi au răspuns că sunt foarte încrezători în creșterea veniturilor în următoarele 12 luni. Cele mai mici niveluri s-au

înregistrat în 2009 (21%). Cele mai ridicate niveluri de încredere înregistrate anterior au fost de 51% dintre directori (care au declara că sunt foarte încrezători) în 2011, similar cu rezultatele sondajul din acest an. În anul 2014 s-au înregistrat cele mai înalte niveluri de încredere ale executivilor în creșterea economică la nivel mondial (44%).

3. Un raport de ţară detaliat bazat pe răspunsurile directorilor de companii din România va fi publicat în cursul lunilor următoare.

4. Sondajul în rândul publicului s-a desfășurat în decembrie 2016, în 22 de țări – SUA, Canada, Marea Britanie, Franța, Germania, Olanda, China și Hong Kong, Italia, Spania, Rusia, Australia, Japonia, India, Brazilia, Coreea de Sud, Mexic, Suedia, Elveția, Africa de Sud, Singapore și Emiratele Arabe Unite.
5. Lista ţărilor/regiunilor unde directorii de companii sunt foarte încrezători în creșterea veniturilor companiilor lor în următoarele 12 luni.

Foarte încrezători în creşterea veniturilor pe termen scurt				
	2017	**2016**	**2015**	**2014**
India	71%	64%	62%	49%
Brazilia	57%	24%	30%	42%
România	**52%**	**50%**	**44%**	**39%**
Spania	50%	54%	35%	23%
Australia	43%	35%	43%	34%
Marea Britanie	41%	33%	39%	27%
Argentina	40%	42%	17%	10%
SUA	39%	33%	46%	36%
Danemarca	39%	30%	33%	44%

Mexic	38%	46%	50%	51%
Global	**38%**	**35%**	**39%**	**39%**
Canada	38%	31%	36%	27%
Italia	38%	20%	20%	27%
Ţările nordice	37%	31%	26%	***
China	35%	24%	36%	48%
Elveția	34%	16%	24%	42%
Africa de Sud	33%	37%	39%	25%
ASEAN**	32%	38%	47%	45%
Germania	31%	28%	35%	33%
Rusia	31%	26%	16%	53%
Africa*	28%	42%	***	***
Hong Kong	27%	***	***	***
Japonia	14%	28%	27%	27%
Venezuela	13%	***	***	***

* Africa, exclude Africa de Sud

** Ţările ASEAN în care s-au desfășurat interviurile sunt: Cambodgia, Indonezia, Malaezia,

Filipine, Singapore, Thailanda şi Vietnam

*** Nu sunt date disponibile

5. Lista directorilor executivi care planifică creșterea numărului de personal pe industrii

Procentul directorilor de companii care vor crește numărul de personal				
	2017	**2016**	**2015**	**2014**
Active şi gestionarea averii	64%	65%	61%	58%

Sănătate	64%	56%	59%	53%
Tehnologie	59%	67%	55%	63%
Antreprenorial	57%	51%	56%	62%
Hotelieră şi de agrement	55%	53%	45%	51%
Minerit	55%	45%	52%	25%
Producţie industrială	54%	47%	53%	46%
Retail	53%	51%	46%	51%
Transport şi logistică	53%	51%	49%	40%
Telecomunicații	51%	48%	40%	52%
Electricitate şi utilități	51%	42%	36%	36%
Construcții	50%	42%	51%	51%
Divertisment şi media	48%	39%	46%	53%
Farmaceutică	46%	64%	58%	44%
Bancară şi piețe de capital	45%	43%	53%	52%
Auto	43%	48%	49%	45%
Asigurări	41%	49%	50%	59%
Metalurgie	41%	32%	41%	22%
Energie (inclusiv petrol şi gaze)	41%	***	***	***
Chimică	40%	46%	50%	49%
Bunuri de larg consum	40%	41%	40%	46%
Forestieră, de ambalare şi a hârtiei	35%	36%	27%	45%

Guvern/servicii publice	32%	***	***	***

*** Nu sunt date disponibile

Despre PwC

Scopul PwC este de a construi încredere în sânul societăţii şi de a contribui la rezolvarea unor probleme importante. Suntem o reţea de firme prezentă în 157 de ţări cu mai mult de 223.000 de specialişti dedicaţi oferirii de servicii de calitate de audit, consultanţă fiscală şi consultanţă pentru afaceri. Spuneţi-ne care sunt lucrurile importante pentru dumneavoastră şi descoperiţi mai multe informaţii despre noi vizitând site-ul www.pwc.ro.